

Uitgebreide samenvatting Commissiemededeling: Uitbreidingsstrategie en voornaamste uitdagingen 2013-2014

In deze Commissiemededeling stelt de Europese Commissie haar jaarlijkse strategienota voor, waarin zij haar beleid voor de uitbreiding van de Europese Unie uiteenzet. Het document bevat een evaluatie van de vooruitgang die kandidaat-lidstaten en de potentiële kandidaten de afgelopen twaalf maanden hebben gemaakt. De mededeling betreft de landen op de Westelijke Balkan, Turkije en IJsland.

In het bijzonder beveelt de Commissie aan dat Albanië de status van kandidaat-lidstaat wordt toegekend. Tevens beveelt de Commissie de Raad opnieuw aan om de toetredingsonderhandelingen met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië te openen.

De Commissie ziet als belangrijkste uitdagingen in het uitbreidingsproces in het algemeen onder andere de versterking van het economisch bestuur en het concurrentievermogen van betrokken landen in het kader van de aanpak van de mondiale economische crisis, het streven naar de rule of law, het versterken van democratische instellingen en het inclusiever maken van de democratische processen. Verder moeten alle Westelijke Balkanlanden en Turkije bijzondere aandacht besteden aan fundamentele rechten, waaronder het doorvoeren van hervormingen die in de praktijk de vrijheid van meningsuiting en de rechten van personen die tot een minderheid behoren, zoals de Roma, waarborgen. Ook moeten maatregelen worden getroffen die andere kwetsbare groepen moeten beschermen tegen discriminatie, vooral op grond van seksuele oriëntatie. De Commissie maakt opnieuw gebruik van het instrument voor pretoetredingsfinanciering (IPA) om kwesties met een hogere prioriteit in het toetredingsproces gericht aan te pakken.

De toetredingsonderhandelingen van **Montenegro** met de EU zijn sinds juni 2012 geopend. Begin oktober 2013 heeft Montenegro zijn onderhandelingspositie voor de hoofdstukken over de Rechterlijke macht en grondrechten (23) en over Justitie, vrijheid en veiligheid (24) bekendgemaakt. De Commissie benadrukt onder andere ook het betrekken van de civil society bij het toetredingsproces en bij de hervormingen.

In juni 2013 heeft de Europese Raad besloten de toetredingsonderhandelingen met **Servië** te openen, nadat in april met Kosovo het eerste beginselakkoord over normalisering van de betrekkingen tussen beide landen was gesloten. De stabilisatie- en associatieovereenkomst is op 1 september 2013 in werking getreden. De Raad zal nu het onderhandelingskader vaststellen, waarna uiterlijk in januari 2014 de eerste intergouvernementele conferentie over de toetreding van Servië zal plaatsvinden. De Commissie somt in het rapport de voor Servië specifieke aandachtspunten op.

De Commissie beveelt in het rapport de Raad opnieuw aan om de toetredingsonderhandelingen te openen met de **voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië**, omdat zij meent dat het besluit om toetredingsonderhandelingen te openen zou kunnen bijdragen aan een klimaat waarin de naamskwestie kan worden opgelost en de betrekkingen met de buurlanden kunnen worden verbeterd. De Commissie is van oordeel dat aan de politieke criteria in voldoende mate wordt voldaan, maar dat er meer aandacht zou moeten komen voor een doeltreffende aanpak van de tekortkomingen op het gebied van de vrijheid van meningsuiting en de verbetering van de onafhankelijkheid en de bekwaamheid van de rechtbanken.

De Commissie beveelt aan dat **Albanië** de status van kandidaat-lidstaat wordt toegekend, mits het land blijft optreden tegen georganiseerde criminaliteit en corruptie. Albanië moet de hervormingen op een aantal prioriteitsgebieden intensiveren, met name wat betreft de rechtsstaat, vooraleer de Commissie het openen van de toetredingsonderhandelingen kan aanbevelen, aldus het rapport.

De betrekkingen van **Bosnië en Herzegovina** met de EU bevinden zich momenteel in een impasse. De Commissie is van oordeel dat het Sejdic-Finci arrest (2009) van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens moet worden geïmplementeerd, vooraleer verdere stappen kunnen worden gezet. Bovendien moeten Bosnië en Herzegovina een coördinatiemechanisme inrichten, zodat een gezamenlijk standpunt in EU-zaken kan worden ingenomen. Volgens de Commissie zijn nog aanzienlijke inspanningen nodig om aan de voorwaarden voor de inwerkingtreding van de stabilisatie- en associatieovereenkomst, en daarom ook aan een geloofwaardige lidmaatschapsaanvraag, te voldoen.

De onderhandelingen van de Commissie met **Kosovo** over een de stabilisatie- en associatieovereenkomst gaan in oktober 2013 van start, als gevolg van de vaststelling dat Kosovo de nodige inspanningen heeft gedaan met het oog op de vereiste hervormingen en het normaliseren van de betrekkingen met Servië. Het streven naar de rule of law blijft voor de Commissie een van de hoofdprioriteiten in het toetredingsproces van Kosovo.

De Europese Commissie wijst in haar rapport op de belangrijke vorderingen die Turkije heeft gemaakt in de laatste twaalf maanden en benadrukt dat de EU het ijkpunt moet blijven voor de economische en politieke hervormingen in **Turkije**. De Commissie ziet daarom de relatie tussen de EU en Turkije graag versterkt in een actief toetredingsproces. Naar verwachting zal de Raad Algemene Zaken na de presentatie van het voortgangsrapport van de Commissie een gemeenschappelijk standpunt innemen over het toetredingsproces van Turkije.

De **IJslandse** regering heeft in mei 2013 de toetredingsonderhandelingen met de EU opgeschort. De Commissie volstaat in het rapport met het aangeven welke delen van de IJslandse wetgeving reeds in overeenstemming zijn met EU-wetgeving.